

mylné, dovozujíc, že nalézací soud zaměňuje pojmy pohnutky a úmyslu. Lze připustiti, že pohnutkou obžalovaného byla starost o umístění nezaměstnaných členů spolku, jehož předsedou jest, a že tomuto náleží povinnost, býti členům nápomocen, aby získali zaměstnání a výdělek. Než bezzávadná tato pohnutka neopravňovala obžalovaného, by úkolu svého zhostil se způsobem závadným a bezprávným. Národnost jednotlivce jest až na nečetné výjimky výsledkem rodu a výchovy. Příslušenství k té oné národnosti je tedy po více podmíněno okolnostmi mimo vůli jednotlivcovu. Příčí se proto zásadám mravnosti, by se o tom, má-li se osobě nezaměstnané dostatí příležitosti ku práci a výdělku, rozhodovalo — bez ohledu na dovednost, výkonnost, píli, spolehlivost a jiné vlastnosti a na osobní poměry prácechtivých — jedině s hlediska příslušnosti jich k té oné národnosti, zejména, má-li některé osobě opatrování živobytí pro sebe a po případě pro rodinu býti stěžováno neb úplně znemožňováno jedině z příčiny, že jest národnosti, zaměstnavateli nebo jiným osobám nevítané, ačkoliv snad tu, alespoň pro nejbližší dobu, není uchazečů národnosti jiné, již pachatel nadržuje. Vybízeli tedy stěžovatel k tomu, by bylo na zaměstnavatele účinkováno v tom směru, by českých zaměstnanců nepřijímali, vybízeli tím k činům s etického hlediska zavržitelným, tudíž k činům nemravným. Nezáleží na tom, zda schůze, ve které se tak stalo, měla průběh úplně klidný. Ustanovení §u 305 tr. zák. čelí k tomu, by za účelem klidného soužití všech obyvatelů státu zachovány byly mravní a právní názory o protizákonnosti a nemravnosti toho onoho jednání. Stačí tedy nebezpečí, že mohlo býti těmito názory otřásáno a takto veřejný pokoj a řád ohrožen, třebaže k porušení tohoto pokoje a řádu ve skutečnosti nedošlo. Sprošťující výrok nalézacího soudu spočívá tudíž na nesprávném použití zákona co do pojmu schvalování činů nemravných, jest zmatečným dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. a byl zrušen.

Čís. 1143.

Rušení míru pozemního (§ 83, první věta, tr. zák.) vpádem do kostela. Vpád jest násilným, jednali-li vetřelci takovým způsobem, že by se byl oprávněný držitel (farář) marně bránil proti jejich svémocnému jednání.

(Rozh. ze dne 3. března 1923, Kr I 1/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. listopadu 1921, pokud jím byli obžalováni Ladislav H. a Alois K. dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sproštění z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle §u 83 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y :

Zmateční stížnost napadá rozsudek pouze, pokud jim byli obžalováni Alois K. a Ladislav H. sprostěni z obžaloby pro zločin §u 83 tr. zák., a to důvodem zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Napadený rozsudek zjistil, že oba obžalovaní vnikli dne 17. dubna 1921 se shromážděným zástupem (příslušníků církve československé), tedy s více lidmi sebranými do filiálního kostela sv. Huberta v S., který byl do té doby v pokojném držení a užívání církve římsko-katolické, přes zákaz a protest přítomného zástupce této církve, faráře Jaroslava H-a z J., tím způsobem, že si obžalovaný Ladislav H. opatřil klíče k novému zámku u hlavního vchodu (jímž několik dní před tím neznámí pachatelé svémocně a bezprávně zaměnili dřívější zámek, aby katolický farář nemohl kostel odemknouti), že podal klíče obžalovanému K-ovi, který dveře otevřel a v kostele pak sloužil čsl. mši. Rozsudek zjistil dále, že římsko-katolický farář H. obdržel dne 29. března 1921 od obžalovaného Ladislava H. dopis, v němž pisatel žádá »za vydání klíčů od kapličky v S., jinak že si ji za všech okolností i přes odpor katolického faráře příslušníci čs. církve zaberou pro příští bohoslužby«. Přes tato zjištění sprostil první soud oba obžalované z obžaloby pro zločin dle §u 83 tr. zák. I. věty, spáchaný rušením míru pozemního, s odůvodněním, že zde nebylo násilí, protože prý se nestalo žádné násilí a soud má za to, že by bylo k násilí vůbec ani nedošlo, poněvadž bylo na blízku četnictvo a shromážděným příslušníkům církve to bylo známo. Soud neshledal, že zde byla skutková podstata zločinu dle I. věty §u 83 tr. zák. Sprošňující rozsudek se zakládá na nesprávném výkladu zákona, a je zmatečným dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Aby vpád byl násilným, k tomu není třeba, by násilí bylo skutečně vykonáno, nýbrž stačí, když pachatelé byli hotoví, případný odpor násilím přemoci; stačí úplně, když více lidí sebraných jedná na cizí nemovitosti, do níž vnikli, takovým způsobem, že oprávněný držitel by se marně bránil proti jejich svémocnému jednání. Poněvadž rozsudek v tomto případě zjišťuje, že farář H. protestoval proti vpádu příslušníků čs. církve, vedených oběma obžalovanými, do kostela a jim bránil ve vstupu do chrámu, vida však, že jest osamocen — ježto mezi zástupcem bylo pouze několik římských katolíků a faráři bylo známo, že četníci v blízkém stavení shromáždění nemají rozkaz kostel hájiti, upustil od dalšího odporu, je zřejmo, že situace byla taková, že každý další odpor byl zbytečným a marným, a že tudíž faráři nebylo než ustoupiti násilí, chtěli-li se vyvarovati horších následků, to tím více, že úmysl obžalovaných, vniknouti do kostela za všech okolností, byl nepochybný, jak vysvítá z obsahu dopisu obžalovaného H-a a ze skutečnosti, že už předem si opatřili klíče k zamčenému zámku kostelních dveří. Z rozsudečných zjištění samých vyplývá, že šlo o násilný vpád a že obžalovaní s více lidmi sebranými rušili římsko-katolickou církev v pokojném držení filiálního kostela v S. Jsou zde tudíž náležitosti objektivní skutkové podstaty zločinu dle I. věty §u 83 tr. zák. Poněvadž však není zjištění ve směru subjektivním, nelze rozhodnouti ve věci samé a bylo nutno rozsudek zrušiti.